

Afgørelser – Reg. nr.: 01757.00

Fredningen vedrører: Thygeslund

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

14-11-1951, 12-01-1952

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET >

14/11-57

14. november 1957

Poula Hægh Guldborg

Tinglyst i Høllum Højstret af Høllum Højstrets Retsskreds den 17. novbr. 1957.

D e k l a r a t i o n .

For i videst muligt omfang at bevare de på Thygeslunds jorder liggende naturskønne skovkrænter langs Mariager fjord, erklærer undertegnede fru Poula Hægh Guldborg herved for mig og efterfølgende ejere af landbrugsejendommen Thygeslund, der består af matr. nrr. 1 cl, 1 co, 1 dd, 1 iq, 1 th, 1 fb, 1 md og 1 ne Dalsgård hovedgård og matr. nrr. 2 m og 1 l b Løstergårde, alt af Vive sogn, at den på matr. nrr. 1 co og 1 dd Dalsgård hovedgård værende skovbevokning for så vidt angår et bælte af 100 meters bredde langs parcellernes sydøstlige skel stedse skal bevares som løvskov, idet jeg forpligter mig og efterfølgende ejere til ved afdrift af de på fredningsområdet værende gran- og fyrretræplantninger at erstatte disse med løvtræbeplantning.

Fredningen skal ikke være til hinder for sædvanlig forretningssig drift.

Fra fredningen undtages de af gården Thygeslunds bygninger og have optagne arealer.

Denne deklaration kan tinglyses på ejendommen uden bekostning for mig.

Med hensyn til de på ejendommen hvilende servitutter henvises til ejendommens blad i tingbogen.

Fåtaleretten tilkommer fredningsrådet for Ålborg Amtsråds-kreds.

Thy-

FREDNINGSNÆVNET >

U d s k r i f t

af

forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet for A a l b o r g amt.

K e n d e l s e afsagt den 12/1 - 1952.

I skrivelse af 3. oktober 1950 meddelte Danmarks Naturfredningsforening, at ejeren af Thygeslund, godsejer, kaptajn O. Høegh Guldberg, over for foreningen havde stillet forslag om fredning af strandengene foran Thygeslund skov og langs den af godsejeren opretholdte vej, hvilke arealer for hovedpartens vedkommende tilhører dels godsejer Høegh Guldberg og dels fabrikant Frode Obel, Dalsgaard.

Af skrivelsen fremgår endvidere, at godsejer Høegh Guldberg har foreslået fredning af de skovklædte, sydvendte skrænter, således at løvskoven altid skal bevares her.

I tilslutning til disse fredningsforslag foreslog naturfredningsforeningen i nævnte skrivelse, at der yderligere iværksættes fredning af de endnu frie strandenge neden for de kratklædte skrænter sydvest for Thygeslund skov tillige med disse skræntkrat, tilhørende Frode Obel.

Til begrundelse af de fremsatte forslag har naturfredningsforeningen i skrivelse af 3/10 1950 anført :

" Bevarelsen af den smukke udsigt ud over Mariager Fjord må betegnes som værende i høj grad af interesse for almenheden, ikke mindst for Hadsund by under hensyn til, at der for fodgængere og cyklister er fri adgang ad vejen langs skovbrynet.

Det må ligeledes fremhæves, at der fra den offentlige vej på den anden side af fjorden er en meget smuk udsigt mod de skovklædte skrænter og den foran disse liggende eng.

At en fredning af disse områder er stærkt påkrævet, fremgår alene af, at der udbydes byggegrunde til salg, tiltrods for, at de omhandlede arealer ligger indenfor 300 m-linien langs skoven og for størstedelen også indenfor 100 m linien langs stranden. (Det er foreningen bekendt, at der for to mindre grundes vedkommende er givet tilladelse til bebyggelse indtil en afstand af 30 m søværts for den ellers gældende byggelinie, men iøvrigt forløber den af strandfredningskommissionen i sin tid fastsatte linie i få meters afstand fra og stedsvis sammenfal-

dende med den i skovbrynet løbende vej.)

Med hensyn til bevarelsen af løvskoven har foreningen anført, at den er af overordentlig landskabelig betydning, idet nåletræer desværre overalt i vort land fortrænger løvtræerne, og at det langs den smukke Mariager Fjord selvsagt vil være af største betydning at bevare et landskabsbillede som af foreningen foreslået.

Det er under sagen oplyst, at fisker Anker Møller, d er ejer af den i det foreslåede fredningsområde liggende parcel, matr.nr. 1 kg. Dalsgaard hovedgård, Vive sogn, i 1950 har opført et beboelseshus og et redskabshus på parcellen. I skrivelse af 27. juli 1951 har statsministeriet efter derom fremsat andragende meddelt Anker Møller dispensation fra strandbyggelinien forsåvidt angår beboelseshuset på vilkår, at han lader lyse en af fredningsnævnet godkendt servitut af nærmere angivet indhold.

Under 18. august 1951 har Anker Møller derefter ladet lyse sålydende af fredningsnævnet godkendt deklaration :

" Jeg erkender herved for mig og efterfølgende ejere af matr.nr. 1 kg Dalsgaard hovedgård, Vive sogn, at dispensationen kun gælder for denne ejendom, der således ikke må ombygges eller genopføres i tilfælde af, at den skulle blive nedrevet eller gå hændeligt til grunde samt at dispensationen kun gælder så længe ejendommen bebos af en fisker.....

I skrivelse af 17. august 1951 har Anker Møller derhos ansøgt om dispensation også forsåvidt angår redskabshuset. Nævnet har anbefalet, at der meddeles dispensation på de for den førstnævnte dispensation gældende vilkår. Statsministeriets afgørelse foreligger endnu ikke.

Det er derhos oplyst, at minkfarmer H.H. Menne Nielsen har opført en minkfarm i tilslutning til sit med dispensation opførte beboelseshus på ejendommen matr.nr. 1 kp og 1 tl Dalsgård hovedgård, men at statsministeriet i skrivelse af 9. december 1950 har påbudt minkfarmens fjernelse inden den 31. december 1952.

Andragende har med skrivelse af 18. april 1951 fra nævnet været forelagt statsministeriet med særligt henblik på at opnå udtalelse om, hvorvidt ministeriet kunne tænkes at ville dispensere fra kystfredningslovens § 25 stk.1. Statsministeriet har derefter forelagt sagen for naturfredningsrådet, der i skrivelse af 4. juli 1951 har udtalt " udtale, at man under hensyn til den pågældende kyststræknings store naturfredningsmæssige betydning må anse det for meget vigtigt, at såvel strandfredningslinien som skovbyggelinien på det pågældende sted overholdes ubetinget. Derimod vil der, såfremt dette sker, næppe være anledning til at rejse egentlig fredningssag, og man er på dette punkt enig med det af nævnet fremførte. Man skal tilføje, at rådet har besigtiget ." Statsministeriet har derefter i skrivelse af 20. juli 1951 meddelt nævnet, at ministeriet for sit vedkommende kan henholde sig til naturfredningsrådets udtalelse.

Hadsund kommunes sogneråd har udtalt, at kommunen ikke er interesseret i den foreslåede fredning. En række lodsejere har derhos protesteret imod fredning og har påstået sig tilkendt erstatning, såfremt der pålægges parcellerne en videregående fredning end den, der følger af naturfredningslovens § 25.

Den 17. november 1951 har fru Poula Høegh Guldberg, der nu er ejer af Thygeslund, ladet lyse sålydende deklARATION :

" For i videst muligt omfang at bevare de på Thygeslunds jorder liggende naturskønne skovskrænter langs ^Wariager fjord erklærer undertegnede fru Poula Høegh Guldberg herved for mig og efterfølgende ejere af landbrugsejendommen Thygeslund, at den på matr.nr. 1 co og 1 dd Dalsgård hovedgård værende skovbevoksning forsåvidt angår et bælte af 100 meters bredde langs parcellernes sydøstlige skel stedse skal bevares som løvskov, idet jeg forpligter mig og efterfølgende ejere til ved afdrift af de på fredningsområdet værende gran- og fyrretræsplantninger at erstatte disse med løvtræsbeplantning.

Fredningen skal ikke være til hinder for sædvanlig forst-

mæssig drift.

Fra fredningen undtages de af gården Thygeslunds bygninger og have optagne arealer"

Efter alt således foreliggende, samt når henses til, at den væsentligste del af det foreslåede fredningsområde ligger inden for strandfredningslinien, finder nævnet ikke aldeles tilstrækkelig anledning til på anden måde end ved den tinglyste deklara^{sket}tion /at fremme naturfredningsforeningens fredningsplan.

T h i b e s t e m m e s :

Den ovenomhandlede fredningsplan bør ikke nyde fremme.

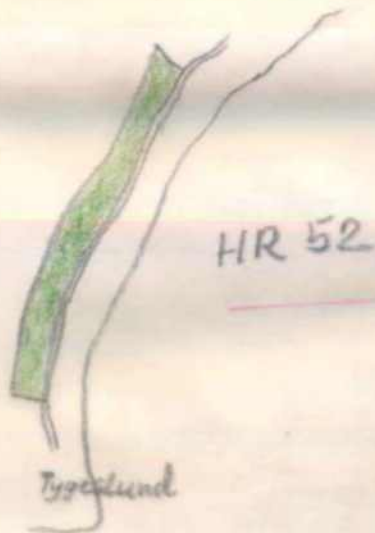
F. Juhl.

Alfr. Bøgh.

Winding Nielsen.

1957

REG. NR. 1757

HR 52

100 m bred skovbræmme på
matr. 1^{co} 1^{dd} Dalsgård hovedgård
Fredet ved deklaration lyst 17/11-1951

M 1614 Hadsund

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 01757.00

Dispensationer i perioden: 07-01-1986 - 05-12-1985

FREDNINGSNÆVNET
FOR NORDJYLLANDS AMTS SYDLIGE
FREDNINGSKREDS

KONG HANSGADE 18 9000 AALBORG
TLF (08) 12 70 11

1757

Aalborg, den 7. januar 1986.

Journal nr. 37/85.

Hr. Bertel Høegh-Guldberg,
Thygeslundvej 60, Vive,
9560 Hadsund.

Til fredningsregisterei
til orientering 14/1-86 *hvk*

Hr. Ove Høegh-Guldberg,
Transbjergholt 19, Vive,
9560 Hadsund.

Vedr. matr. nr. 1 co og 1 dd Dalsgaard Hovedgaard, Vive.
Tilplantning med gran inden for område omfattet af
deklaration om bevarelse af løvskovsbevoksning på
skovskrænter langs Mariager fjord lyst 17.11.1951.

Under henvisning til nævnets besigtigelser den 6.
juni og 5. december 1985 (sagens bilag 6 og 12) godkender
Fredningsnævnet, at de på vedlagte kopi af luftfoto (bilag 2)
under områder 1-3 viste granplantninger - under forudsæt-
ning af fremtidig nøje overholdelse af deklarationens be-
stemmelser - bevares således, at den i område 3 værende
beplantning bevares til normal afdrift, og de i område 1
og 2 inden for deklarationens fredningsgrænser skete ny-
plantninger bevares på vilkår, at der - når de nyplantede
træer er nået juletræshøjde (ca. 2 m) - foretages rydning
af disse inden for et bælte på 30-35 m regnet fra skrænt-
overkanten, og at der derefter i stedet for det ryddede
efter samråd med den tilsynsførende skovrider foretages
tilplantning af bæltet med løvtræer.

Sagens bilag 2, 6 og 12 vedlægges.

Ovennævnte godkendelse, der er en dispensation fra
bestemmelserne i naturfredningslovens § 34, kan efter
samme lovs § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Amalie-
gade 7, 1256 København K., af den, der har begæret
Fredningsnævnets afgørelse, Fredningsstyrelsen, Nordjyl-
lands amtsråd, Hadsund kommunalbestyrelse og Danmarks
Naturfredningsforening.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er

meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Er klage indgivet, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

E. Bruun de Neergaard.

Bilag.

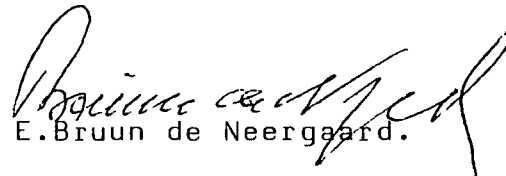
Til orientering, idet der vedlægges kopi af bilag 2, 6 og 12.
Fredningsstyrelsen, Amaliegade 13, 1256 København K., 5eksempl.
Amtsfredningskontoret, Niels Bohrsvej 30, 9220 Aalborg Ø.
Jr.nr.8-70-51-1/8-1.

Nordjyllands Amtskommune, " "

Danmarks Naturfredningsforening, Frederiksberg Runddel,
2000 København F.

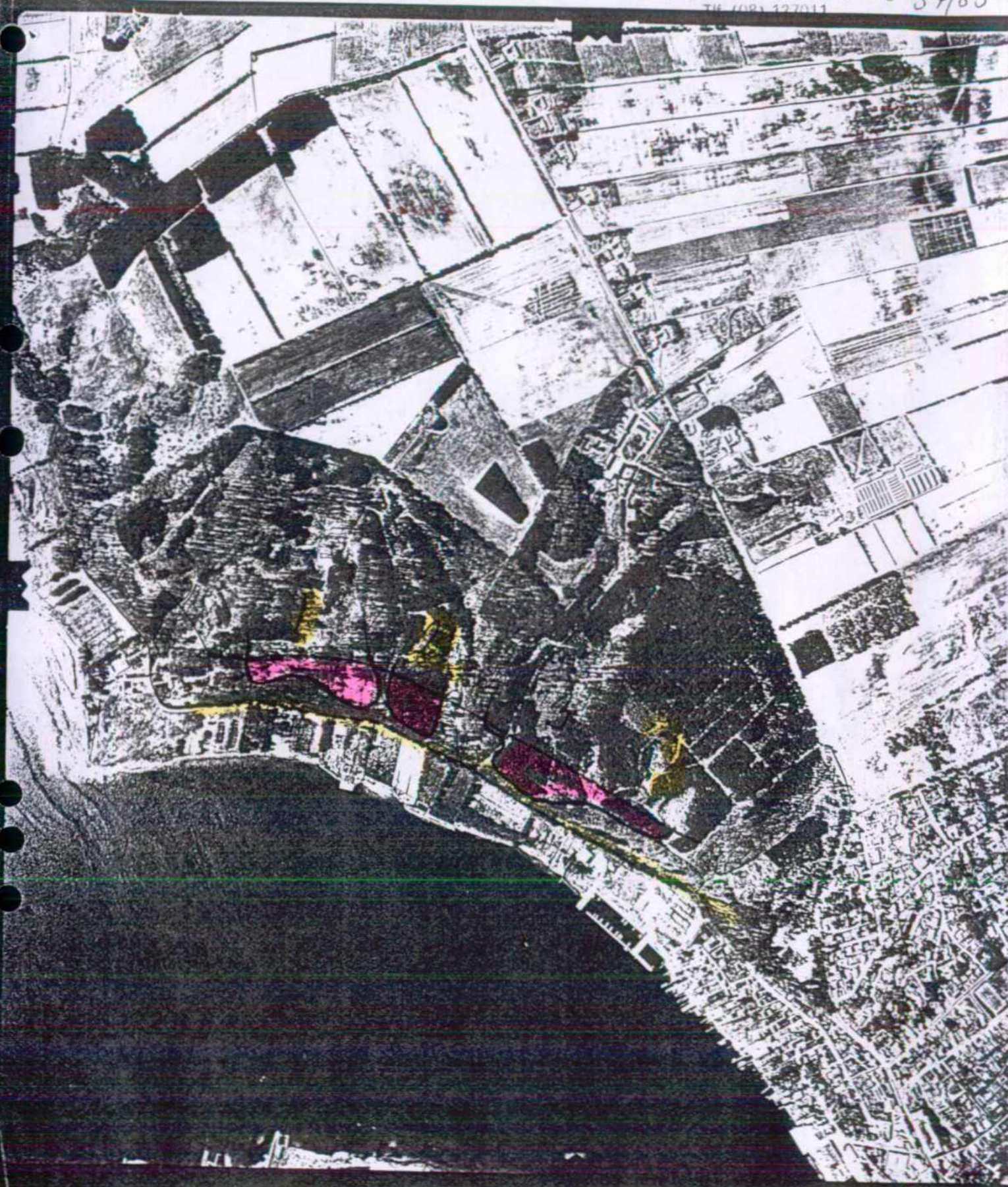
DN, v./politimester Kai Harne, Vesterled 3, 9560 Hadsund.
Hadsund kommune, 9560 Hadsund.

Skovrider Preben Møller, Mosskovgaard, Mølbjergvej, 9520
Skørping.

E. Bruun de Neergaard.

Bilag.

- fredningsgrænse
- nyplantning med plan
- ca. 15 år gammel beplantning med plan

6

År 1985, torsdag den 6. juni kl. 15,45, foretog Fredningsnævnet for Nordjyllands amts sydlige fredningskreds besigtigelse i

sag nr. 37/85

vedr. matr. nr. 1 co og 1 dd
Dalsgaard Hovedgaard, Vive. -
Tilplantning med gran inden for
område omfattet af dekl. lyst
17.11.51.

Sagens akter var tilstede.

Mødt var:

Nævnet ved formanden, dommer E. Bruun de Neergaard, det amtsrådsvalgte medlem, konsulent Holger L. Holm, og suppleanten for det kommunalvalgte medlem, hr. Poul Flohr.
For Nordjyllands Amtskommune og Amtsfredningskontoret:

Sektionsarkitekt Jørgen Hyhne.

For DN: Politimester Kai Harne.

Hadsund kommune var indbudt, men ikke mødt.

Antruffet blev ejeren, hr. Bertil Høgh Guldberg, der oplyste, at medejeren, Ove Høgh Guldberg, var forhindret.

Nævnensformanden redegjorde for deklARATIONEN, hvorefter et bælte af 100 m's bredde langs parcellernes sydøstlige skel stedse skal bevares som løvskov, og gran og fyrreskovsplantninger ved afdrift erstattes med løvskov. Deklarationen skal dog ikke være til hinder for "sædvanlig forstmæssig drift", hvilket nævnet måtte fortolke som sædvanlig forstmæssig drift af løvskovsbevoksninger. Nævnensformanden oplyste, at Amtsfredningskontoret mener at have konstateret, at der inden for 100 m bæltet er foretaget tilplantning med nåletræer.

Bertil Høgh Guldberg bemærkede, at han er stærkt interesseret i at bevare løvskovsbevoksningerne på skrænterne, og at der ikke er plantet grantræ på disse. Det er hensigten at lave et traktorspor ovenfor skrænterne, og nogle steder er der bagved dette spor plantet gran bl.a. i områder, hvor der er sket stormfald. Granerne er tænkt som "mellemvækst". Man har ved plantningen ikke gået rundt med et målebånd.

Der foretoges besigtigelse af skrænterne og området ovenfor disse. Der fandtes tilplantninger med gran, som efter nævnets vurdering var beliggende inden for det i deklARATIONEN anførte bælte.

Nævnet voterede og var enige om at fastholde deklara-
tionens ordlyd for så vidt angår skrånterne mod fjorden og
et ikke alt for bredt bælte ovenfor skrånterne efter nærmere
aftale med den tilsynsførende skovrider.

Nævnet bemyndigede formanden til sammen med ejerne,
statsskovrider Preben Møller og repræsentanter for Amts-
fredningskontoret at træffe afgørelse om den nærmere af-
grænsning.

Sagen udsat.

E. Bruun de Neergaard.

12

År 1985, torsdag den 5. december kl. 14,45, foretog Fredningsnævnet for Nordjyllands amts sydlige fredningskreds besigtigelse i sag 37/85 vedr. matr. nr. 1 co og 1 dd Dalsgaard Hovedgaard, Vive. - Tilplantninger med gran inden for område omfattet af deklaration lyst 17.11.1951.

Sagens akter var tilstede. Fortsat behandling fra 6. juni 1985.

Mødt var:

Nævnet ved formanden, dommer E. Bruun de Neergaard.

For Nordjyllands Amtskommune og Amtsfredningskontoret:

Sektionsarkitekt Jørgen Hyhne.

For Buderupholm Skovdistrikt: Statsskovrider Preben Møller.

Skovejer Bertel Høegh-Guldborg blev antruffet og meddelte, at hans søn og medejer var forhindret.

Der foretoges besigtigelse og efterfølgende forhandlingsmøde på Thygeslund.

Nævnensformanden redegjorde for deklarationens forhistorie og oplyste, at Danmarks Naturfredningsforening i 1950 på foranledning af den daværende ejer, godsejer O. Høegh-Guldborg, havde rejst fredningssag med det formål at sikre strandengene ud for Thygeslund skov mod at blive bebygget og beplantet og derved bevare udsigten fra den sydlige side af fjorden mod de skovklædte skrænter og enge nord for fjorden. Yderligere havde godsejer Høegh-Guldborg og konsul Frode Obel, der ejede de skovklædte, sydvendte skrænter, uden vederlag tilbudt fredning af skrænterne, således at løvskoven på disse bevares. Det fremgik af fredningsbegæringen, at et skovbælte på mindst 50 m ud mod engen stedse skulle opretholdes som løvskov. Efter at Statsministeriet og Naturfredningsrådet havde udtalt, at man næppe fandt anledning til fredning af strandengene, der var beskyttet af såvel skovbyggelinien som strandfredningslinien, afsagde nævnet den 12. januar 1952 kendelse om, at den foreslåede fredning ikke skulle nyde fremme.

Forinden kendelsen havde konsul Obel frafaldet sit tilbud om vederlagsfri løvtræsbinding på hans skrænter, hvorimod godejer Høegh-Guldborg's enke havde vedstået sit tilbud om vederlagsfri fredning af Thygeslunds skrænter resulterende i deklarationen af 12.11.1951, hvorefter skovbevoksningen inden for 100 m bredt bælte langs skovparcellernes sydøstlige skel skal bevares som løvskov, og gran og fyrretræsplantninger

ved afdrift erstattes med løvtræsbeplantning. Fredningen skal dog "ikke være til hinder for sædvanlig forstmæssig drift".

Skovejer Høegh-Guldberg oplyste, at de på bilag 2 viste nyplantninger var plantet efter stormfaldet i november 1981. Plantning nr. 1 består af Nobilis og enkelte Normanns gran, medens plantningen nr. 2 var rødgran. Oprydningen efter stormfaldet og tilplantningen skulle ske så hurtigt som muligt, og han havde ved en forglemmelse ikke været opmærksom på deklARATIONENS bestemmelser. Han og hans søn er fortsat interesseret i at bevare bøgebevoksningen på skræntarealerne og lade disse forny ved selvforyngelse af bøg eventuel suppleret med plantning af andre løvtræer. Han oplyste endvidere, at den som nr. 3 viste granplantning var af ældre dato.

Høegh-Guldberg fremhævede den store forskel, der er mellem at drive skov i 1950 og idag, og at det er af meget stor betydning for ham og hans søn at dyrke de mest rentable afgrøder og ikke mindst på en ejendom på Thygeslunds størrelse (24 ha ager og eng og 90 ha skov).

Han beklagede sig endvidere over den stigende udnyttelse af de strandenge, som oprindeligt var foreslået fredede og henviste til anlæggelsen af lystbådehavnen, roklubben og udvidelse af bebyggelsen på fisker Anker Møllers's tidligere ejendom matr. nr. 1 kg Dalsgaard og fandt, at forudsætningerne for hans moders frivillige og vederlagsfri fredning af skovbrynet derved til en vis grad var bristet.

Endelig beklagede han sig over, at amtet havde foretaget eftersyn af det fredede uden i forvejen at have underrettet ham derom, og over at Fredningsnævnet havde godkendt byggeprojekter m.v. på strandengene uden at foretage indkaldelse af ham som skovejer.

Nævnnsformanden oplyste, at de af Høegh-Guldberg nævnte projekter m.v. inden for strandbeskyttelseslinien alle var godkendt af Fredningsnævnet og undskyldte, at skovejeren ved forglemmelse ikke var indkaldt til nævnsmøder.

Nævnnsformanden nævnte endvidere, at Fredningsnævnet, såfremt der var blevet ansøgt derom, havde mulighed for at dispensere fra deklARATIONENS bestemmelser, såfremt det ansøgte ikke skønnedes at stride mod fredningens formål.

Under besigtigelsen konstateredes det, at løvtræsbevokningerne - hovedsagelig bøgetrær - på skrænterne langs vejen til Thygeslund og ned mod fjorden i det store og hele var inlaktakte og ikke ramt af stormfaldet i samme grad som træerne på de højere liggende plateauer, hvor der nu var plantet nåletrær (områderne 1 og 2). Det konstateredes endvidere, at der var selvforyngelse igang og i særdeleshed nedenfor område 3, hvor de nye løvtrær var af ret betydelig størrelse.

Efter nogen forhandling, hvorunder Høegh-Guldberg fastholdt, at de skete overskridelser af de i deklARATIONEN fastsatte bestemmelser skyldes forglemmelse fra hans side og erklærede sig indforstået med fremtidig at overholde deklARATIONENS bestemmelser, anmodede han om tilladelse til at bevare den i område 3 værende beplantning til normal afdrift og at bevare de i område 1 og 2 inden for deklARATIONENS fredningsgrænser skete nyplantninger på vilkår, at der - når de nyplantede træer er nået juletræshøjde (ca. 2 m) - foretages rydning af disse inden for et bælte på 30-35 m regnet fra skræntoverkanten, og at der derefter i stedet for det ryddede efter samråd med den tilsynsførende skovrider foretages tilplantning af bæltet med løvtrær.

Statsskovrider Preben Møller erklærede sig villig til at medvirke som foreslået.

Nævnsformanden kunne herefter - i henhold til den ham på mødet den 6. juni 1985 af de øvrige nævnsmedlemmer givne fuldmagt - tiltræde, at der meddeles dispensation fra deklARATIONENS bestemmelser i overensstemmelse med det nu ansøgte.

Sagen sluttet.

E. Bruun de neergaard.